

Értelmiség vagyunk? Igen!

Talán jelzésértékűnek tekinthető, hogy a mai értékválságos világunkban az értelmiségi lét különféle megnyilatkozási formái keresik társadalmi szerepüket, jelentőségüket. Erre a műszaki értelmiség számára alkalmat kínálnak tudományos intézmények, egyetemek, illetve a MTESZ és különböző tagegyesületeinek aktualizálható jubiláris rendezvényei. Nevezetesen a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem 225 éves, vagy jövő évben 200 éves az erdőmérnök-képzés, és 60 éves a MTESZ stb. Az érintett, érdekelt szakterületek képviselői – Benkő Sándor indítványára – kezdeményezői voltak az alkalmak „A Magyar Műszaki Értelmiség Napja” rendezvénysorozat keretében történő összefogásának. Az indító rendezvényt a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Tudományok Osztálya és a Magyar Innovációs Szövetség 2007. május 4-én szervezte „A tudományoktól a mindennapok gyakorlatáig - a műszaki tudományok szerepe a gazdasági fejlődésben” címmel. A tudományos ülés célja annak bemutatása volt, hogyan ülteti át a tudomány eredményeit a műszaki és a természettudománnyal foglalkozó értelmiség a mindennapok gyakorlatába.

A Magyar Műszaki Értelmiség Napja kiemelt és kezdő rendezvényére 2007. május 5-én került sor az Országgház Fel-

sőházi termében a következő napirend szerint: Az indítványozók e sorozatot, ill. az időszerű jubilánsok rendezvényeit egyéves időtartamban kívánják figyelemmel kísérni, kölcsönös részvétellel és megfelelő publicitás, sajtónyilvánosság szervezésével. A továbbiakban e napot évenkénti rendszerességgel ünneppé formálják.

Mint az Egyesületünk és a MTESZ képviselőjében a rendezvény részvevője, úgy érzem, a szakunk érdekelt kell legyen a sorozat és a MTESZ érintett tagegyesületével együttműködve, a lehetőséggel határozottabban élni. Talán nyilvánvalóbbá tehető, hogy nemcsak a humán értelmiség – jogászok, közgazdászok – predesztináltak a társadalom, egy nemzetgazdaság irányításában való részvételre, hanem a reál tudományok művelői, az alkotó műszaki értelmiség érdemibb szerepet kell betöltsön a fejlődés feltételeinek a megtervezésében, legalább olyan arányban, mint amilyenben letéteményesek az alkotás, a javak előállítása folyamatában. Az épített világ egészének minősége elválaszthatatlan az emberi életek mozgásától. Az építés, alkotás nem csupán funkcionális, de esztétikai kérdés is, amelyben a mérnök szerepe elvitathatatlan.

A szakmai előadások közül ki kell emelnem *dr. Finta József* építészmér-

nök előadását, aki a mérnöki munka megbecsülését a kultúra és az élet komplex minőségének az összefüggésében érzékeltetve vázolta, hogy reméli, a magyar műszaki értelmiség napjára nem csupán „kipipálható” eseményként tekintünk, hanem ennél jóval több lesz; amely szólt „a mérnökség fontosságáról, becsületéről, etikájáról és társadalmi megbecsüléséről” szóló deklaráció! Nem az egyébként oly szükséges pénz, tőke előtt lefejkvés gesztusa, hanem a nemzeti felemelkedés Széchenyi léptékű álmának újraélesztése, újragalmazása.” Hiszen a minőségek fejezik ki a polgárosulás (szabaddá válás) indító mozzanatát is.

Ebbe a jelzett szerepkörbe, kínálkozó lehetőségbe határozottabban és bátrabban illik betagozódunk, hiszen az erdőszfoglalkozás jelentőségét, súlyát kiemeli az, hogy az erdősznek, a mindenkori gazdasági és politikai helyzettől függetlenül hosszú távon, a természet 40-120 éves ciklusát átfogó eshetőségek, vizsontagságok mérlegelésével kell az erdők tartamos fennmaradását – mai értelemben a fenntarthatóságot – szolgálni, és az örökséget kötelessége csorbíthatatlanul átadni az utódjainak!!

Dr. S. Nagy László

Sz. Tanács elnöke

A mérnökség dicsérete

(Az alkotás öröme)

József Attila írja, hogy a „költő – a való világ varázsainak mérnöke” – s úgy gondolom, hogy talán meg is fordítható ez a gyönyörű sor úgy is, hogy a „mérnök – a való világ varázsainak költője”. Remélem, megbocsátják nekem ezt a szó- vagy mondat-játékot, még ha erőszakoltnak tűnhet is, s félígazságokat fogalmaz meg. A mérnök szó mögött úgyszólván mindenki egy nagyon is (vagy mondjuk így – egyedülállóan) reálszakmát, reáltudományt, objektív kiszámíthatóságot, ridegen spekulatív matematikai alapú gondolkodást sejt, s hogy e foglalkozásnak humán összetevői is vannak gondolataiban, alkotási folyamatában, sokakban fel sem merül.

Hogy a humán és reáltudományok, szakmák, mesterségek, művészetek, jelenbéli, evidensnek tűnő szétválasztott állapot a pl. a középkorban vagy a rene-

szánszban mennyire másként működött, majd mindenki ismeri. Firenzében, Velemben több kiállításon láthattam Leonardo da Vinci fantasztikus mérnöki találmányait, jelenünkre is érvényes ötleteit, e tárgy vázlatait emelőkről, ingákról, hadi gépezetekről, repülő szerkezetekről, fogaskerek-átvittelekről, modern várak, védművek, hidak terveiről, s ezekben az elképzelésekben képletszerűen egyesült a mérnöki logika, a célirányosan racionális gondolkodás, a tudós „játékok” lenyűgöző izgalma a feltalálás féktelen örömevel, az ábrázolás művészi csodájával testvériesülve. Leonardo kereső vonalai, vörös krétás „spekulációi” a való világ „varázsairól” ugyanolyan lenyűgözők, mint portréi, tájai, egész sajátos és utolérhető reneszánsz világa.

De – s ez is eléggé köztudott, hogy pl. Brunelleschi a firenzei Dóm kupolájának

tervezése során összehasonlíthatatlanul büszkébb volt a világ első, ún. kettős hajú kupolájának állvány-tervére, annak konstrukciójára, mint magára a tökéletes arányú műre, amely a város, de talán az egész korszak címere lett. Igen, őt is, a kiváló szobrászt és építésszt – a megvalósíthatóság, a megépíthetőség „trükkje”, e hallatlanul bonyolult optimalizációs cselekedetsor mérnöki összetevője izgatta jobban, mint az egyébként ettől elválaszthatatlan művészi vektor.

Budapest, amely minden mai elhanyagoltsága, megannyi szellemi és materiális problémája mellett is hitem szerint a világ egyik legszebb (talán legszebb) városa – különösen, ha kisépernek egyszer –, s ahova minden külföldi utazásomból igazi felfedező örömmel érkezek vissza, Dunahídjai nélkül nem csupán működésképtelen, de vizuális-esztétikai szempontból nézvést is elképzelhetetlen látvány, széteső struktúra lenne.

Reggelente, amikor Budáról a Margit-hídon át villamosom Pestre visz, mindig lenyűgöz az a pár perces gyönyörűség,